

Broj:

Podgorica, 22.12. 2021. godine

Savjet Agencije za zaštitu konkurencije na osnovu člana člana 20f st.1 t.1 i člana 19 stav 2 tačka 6 i Zakona o zaštiti konkurencije („Sl. list Crne Gore”, br. 44/12 i 13/18) i člana 18 Zakona o upravnom postupku („Sl. list CG“, br. 56/14, 20/15, 40/16 i 37/17), a u vezi sa članom 5. st. 1. i 2., članom 16. st. 1. i 2, i članom 20 stav 3 i 4 Zakona o kontroli državne pomoći („Sl. list Crne Gore”, br. 12/18), radi ocjene usklađenosti državne pomoći dodijeljene od strane opštine Nikšić, po službenoj dužnosti, a na osnovu Predloga rješenja v.d. direktora Agencije za zaštitu konkurencije dostavljenog shodno članu 22 stav 1 tačka 4 Zakona o zaštiti konkurencije, na sjednici održanoj 22.12.2021. godine d o n o s i

R J E Š E N J E

1. Pokreće se ispitni postupak utvrđivanja usklađenosti državne pomoći dodijeljene od strane Opštine Nikšić na osnovu Odluke o mjerama podrške građanima i privrednim subjektima na teritoriji opštine Nikšić radi ublažavanja posljedica koronavirusa broj:01-030-168 („Službeni list Crne Gore-opštinski propisi“, br.045/20 od 28.12.2020.godine), Zaključka Opštine Nikšić, broj:02-031-2827/1 od 31.12.2020.godine i Zaključka Opštine Nikšić, broj:02-031-362/2 od 01.02.2021.godine.
2. Nalaže se opštini Nikšić, da odmah, a najduže u roku od 15 dana od dana prijema ovog rješenja, Agenciji za zaštitu konkurencije (u daljem tekstu: „Agencija“) dostavi izjašnjenje da li ostaje pri donijetoj Odluci i Zaključcima, a koji će biti predmet ocjene Agencije i da po prijemu ovog rješenja, privremeno obustavi dalju dodjelu državne pomoći, do odlučivanja Agencije o usklađenosti pomoći sa Zakonom.
3. Pozivaju se sve zainteresovane strane da Agenciji za zaštitu konkurencije dostave sve informacije i podatke značajne za njeno odlučivanje.
4. Ovo rješenje će se objaviti na internet stranici Agencije za zaštitu konkurencije.

OBRAZLOŽENJE

Opština Nikšić je dana 16.02.2021. godine, dostavila prijavu državne pomoći, zavedenu u Agenciji za zaštitu konkurencije(u daljem tekstu : Agencija), broj: UPI-05-430/21-136/1 od 16.02.2021.godine. Uz prijavu su dostavljene i Odluka o mjerama

podrške građanima i privrednim subjektima na teritoriji opštine Nikšić radi ublažavanja posljedica koronavirusa broj:01-030-168 („Službeni list Crne Gore-opštinski propisi“, br.045/20 od 28.12.2020.godine), Zaključak Opštine Nikšić, broj:02-031-2827/1 od 31.12.2020.godine, Zaključak Opštine Nikšić, broj:02-031-362/2 od 01.02.2021.godine i Prijava za privremeni okvir za mjere državne pomoći u svrhu podrške privredi u aktuelnoj pandemiji oboljenja Covid 19.

Uz navedenu prijavu državne pomoći dostavili su Odluku o mjerama podrške građanima i privrednim subjektima na teritoriji opštine Nikšić radi ublažavanja posljedica koronavirusa broj:01-030-168 („Službeni list Crne Gore-opštinski propisi“, br.045/20 od 28.12.2020.godine), koja podrazumijeva mjere :

- Odlaganje plaćanja poreza na nepoketnost za 2021.godinu, koji se plaća u dvije rate i to:prva rata 30.juna, a druga rata 31.oktobra 2021.godine, tako što se plaćanje prve rate odlaže do 31.avgusta, a druge rate do 30.novembra 2021.godine;
- Oslobađanje plaćanja poreza na nepokretnost za poljoprivredeno zemljište za 2021.godinu;
- Odlaganje plaćanja prireza porezu na dohodak fizičkih lica u periodu od 01.01.2021.godine do 30.06.2021.godine, a za vrijeme u kojemporeski obveznici ne budu obavljali redovnu djelatnost zbog propsianih epidemioloških mjera, uz obavezu poreskog obveznika da prijavi poresku obavezu na obrascu OPPND i podnese zahtjev za odlaganje plaćanja;
- Oslobađanje plaćanja pbaveze po osnovu lokalnih administrativnih taksi i lokalnih komunalnih taksi u periodu od 01.01.2021.do 30.06.2021.godine, a za vrijeme u kojem privredni subjekti ne budu obavljali redovnu djelatnost zbog propisanih epidemioloških mjera, na zahtjev obveznika;
- Umanjenje plaćanja obaveze po osnovu lokalnih administrativnih taksi i lokalnih komunalnih taksi u visini od 50% u periodu od 01.01.2021.do 30.06.2021.godine za privredne subjekte koji u navedenom periodu budu imali otežano obavljanje djelatnosti zbog propisanih epidemioloških mjera, na zahtjev obveznika;
- Oslobađanje plaćanja naknade za komunalno opremanje građvinskog zemljišta i naknade za legalizaciju bespravnih objekata za obveznike koji imaju zaključene ugovore , sa dinamikom plaćanja u ratama, u periodu od 01.01.2021.gdine do 30.06.2021.godine, na zahtjev obveznika;
- Oslobađanje plaćanja naknade za korišćenje komercijalnih objekata kojima je omogućen pristup sa opštinskog i nekategorisanog puta, u periodu od 01.01.2021.do 30.06.2021., a za vrijeme u kojem privredni subjekti ne budu obavljali redovnu djelatnost zbog propsianih epidemioloških mjera, na zahtjev obveznika;
- Umanjenje plaćanja naknade za korišćenje komercijalnih objekata kojima je omogućen pristup sa opštinskog i nekategorisanog puta za 50% u periodu od

01.01.2021.do 30.06.2021.godine, a za vrijeme u kojem privredni subjekti ne budu obavljali redovnu djelatnost zbog propisanih epidemioloških mjera, na zahtjev obveznika;

- Oslobađanje plaćanja zakupnine za zakupce poslovnih prostora u vlasništvu Opštine Nikšić, u periodu od 01.01.2021.do 30.06.2021.godine, a za vrijeme u kojem ne budu obavljali redovnu djelatnost zbog propisanih epidemioloških mjera, na zahtjev zakupca;
- Oslobađanje plaćanja zakupnine za zakupce stanova socijalnog stanovanja u svojini Opštine Nikšić, u periodu od 01.01.2021.do 30.06.2021.godine, na zahtjev zakupca;
- Oslobađanje plaćanja zakupnine za zemljište na kojem je postavljen odnosno izgrađen privremeni objekat, u periodu od 01.01.2021.do 30.06.2021.godine, a za vrijeme za koje zakupci ne budu obavljali redovnu djelatnost zbog propisanih epidemioloških mjera, na zahtjev zakupca;
- Oslobađanje plaćanja obaveze po osnovu odvoza i deponovanja komunalnog otpada za privredne subjekte koji ne budu obavljali redovnu djelatnost zbog propisanih epidemioloških mjera u periodu od 01.01.2021.do 30.06.2021.godine;
- Racionalizacija svih vidova potrošnje i svođenje tekućih rashoda na najmanju moguću mjeru za sve potrošačke jedinice;
- Sredstva tekuće budžetske rezerve korišćiće se za sanaciju posledica epidemije i socijalne situacije nastale usled epidemije;
- Finansijska podrška malim preduzećima pogođenim posledicama koronavirusa u periodu od 01.01.2021.do 30.06.2021.godine, koji su zadržali isti broj zaposlenih u odnosu na 31.12.2019.godine, ili od tada zaposlili nova lica sa Zavoda za zapošljavanje, kojima je mjera skraćeno radno vrijeme, uz obavezno podnošenje finansijskih iskaza na dan 31.12.2019.godine i na dan podnošenja zahtjeva, dokaza da nije kažnjavan zbog povreda propisa Opštine i izjave da neće smanjiti broj zaposlenih u toku tekuće i naredne godine;
- Građanima i privrednim subjektima koji će koristiti mogućnost odlaganja plaćanja obaveza, neće se obračunavati zatezna kamata za neizmirene obaveze za period odlaganja plaćanja obaveza;
- Građanima i privrednim subjektima koji su obuhvaćeni ovim mjerama neće se vršiti prinudna naplata lokalnih javnih prihoda u periodu od 01.01.2021.do 30.06.2021.godine.
- Zaključak Opštine Nikšić, broj:02-031-2827/1 od 31.12.2020.godine, podrazumijeva da se JP Autobuskoj stanici - "Nikšić" uplati iznos od 11.400,00eura, na ime pomoći, za prevazilaženje trenutne teške finansijske

situacije nastale zbog situacije izazvane pojavom koronavirusa i mjera koja se odnosi na ograničenje obavljanja autobusnog saobraćaja;

- Zaključak Opštine Nikšić, broj:02-031-362/2 od 01.02.2021.godine, podrazumijeva da se JP Autobuskoj stanici - "Nikšić" uplati iznos od 8.000,00 eura, na ime pomoći, za prevazilaženje trenutne teške finansijske situacije nastale zbog situacije izazvane pojavom koronavirusa i mjera koja se odnosi na ograničenje obavljanja autobusnog saobraćaja;

Dakle, imajući u vidu da je prijavu državne pomoći opština Nikšić podnijela 16.02.2021.godine, da je opština Nikšić dostavila Odluku o mjerama podrške građanima i privrednim subjektima na teritoriji opštine Nikšić radi ublažavanja posljedica koronavirusa broj:01-030-168 („Službeni list Crne Gore-opštinski propisi“, br.045/20 od 28.12.2020.godine), Zaključak Opštine Nikšić, broj:02-031-2827/1 od 31.12.2020.godine i Zaključak Opštine Nikšić, broj:02-031-362/2 od 01.02.2021.godine, Agencija se postupajući po navedenoj prijavi, obratila opštini Nikšić i zatražila informaciju da li je Opština Nikšić, postupala po naprijed nevedenim aktima, Odluci i Zaključcima, odnosno da li je došlo do realizacije mjere pomoći, predviđene datim aktima, a sve imajući u vidu član 5, stav 2 Zakona o kontroli državne pomoći, propisano da je nezakonita državna pomoć-pomoć koja je dodijeljena bez predhodne prijave ili prije odlučivanja Agencije o usklađenosti te državne pomoći sa ovim Zakonom.

Opština Nikšić je obavijestila Agenciju, e-mailom od dana 01.12.2021.godine, da na osnovu podataka koje su dobili elektronskim putem/e-maila od davalaca državne pomoći Opštine Nikšić (sekretarijati u opštini), potvrđuju da je došlo do realizacije mjera pomoći za Covid 19 za 2021 godinu koje su prijavili putem Obrasca 1 prijave državne pomoći i koji je dostavljen Agenciji 16.02.2021. godine.

POSTOJANJE DRŽAVNE POMOĆI

U skladu sa Ugovorom o funkcionisanju Evropske Unije, član 107, definisano je da osim ako Ugovorima nije drugačije određeno, svaka pomoć koja je dodijeljena od strane države članice ili putem državnih resursa u bilo kojem obliku koja narušava ili prijeti da će narušiti konkurenciju dovođenjem u povoljniji položaj određenih preduzeća ili proizvodnju određene robe, u mjeri u kojoj utiče na trgovinu između država članica, nespojiva je sa unutrašnjim tržištem.

Zakon o kontroli državne pomoći, član 2, definiše državnu pomoć kao:

- 1) finansijsku pomoć koja se direktno ili indirektno dodjeljuje iz državnog budžeta, odlukom Vlade Crne Gore, budžeta opštine, odlukom nadležnog organa opštine, uključujući fondove Evropske unije i druge javne fondove;
- 2) pomoć koja se dodjeljuje korisnicima koji obavljaju privrednu djelatnost, čime se dovode u povoljniji položaj u odnosu na druge učesnike na tržištu;
- 3) finansijsku pomoć koja se ne pruža privrednim društvima pod istim uslovima, ili se pruža selektivno privrednim društvima na osnovu veličine privrednog društva, mjesta poslovanja ili mjesta registracije, ili je namijenjena jednom privrednom društvu; i
- 4) pomoć koja ugrožava konkurenciju i utiče na trgovinu između Crne Gore i drugih država suprotno potvrđenim međunarodnim ugovorima.

Javna sredstva – Prednosti koje su direktno ili indirektno dodijeljene putem državnih sredstava mogu predstavljati državnu pomoć, a prenos državnih sredstava može biti u raznim oblicima, poput direktnih bespovratnih sredstava, zajmova, garancija, direktnog ulaganja u kapital preduzetnika i koristi u naturi.

U konkretnom slučaju, postoji osnovana sumnja da je davalac –opština Nikšić donošenjem akata iz dispozitiva ovog rješenja, subvencija-direktnih bespovratnih sredstava, putem fiskalnih olakšica odnosno putem odlaganja poreskog potraživanja, oslobađanja plaćanja poreza na nepokretnosti za poljoprivredno zemljište, umanjnje plaćanja naknade za korišćenje komercijalnih objekata, oslobađanje plaćanja obaveze po osnovu lokalnih administrativnih taksi i lokalnih komunalnih taksi, umanjnje plaćanje obaveze po osnovu lokalnih administrativnih taksi u visini od 50% i smanjenje plaćanja obaveze po osnovu odvoza deponovanja komunalnog otpada, dodijelila državnu pomoć iz budžeta te opštine.

Selektivnost mjere - podrazumijeva da se mjera primjenjuje samo na određene preduzetnike (njihove grupe) ili određene sektore, ili određene regione. Zapravo, svaka mjera države koja nije opšte prirode i koja nije dostupna svima pod jednakim uslovima (sadrži makar jedan diskriminišući element) predstavlja selektivnu mjeru.

Realizovana finansijska pomoć otvorena je za sve sektore i specifične sektore-javno preduzeće i mali preduzetnici, u ovom konkretnom slučaju „Autobuska stanica Nikšić“. Za šeme državne pomoći, korisnici su, mala i srednja privredna društva i preduzetnici, na teritoriji opštine Nikšić.

Ekonomska prednost - Svaka ekonomska korist koju privredno društvo ne bi ostvarilo u uobičajenima tržišnim uslovima i u svom redovnom poslovanju, odnosno u nedostatku intervencije države, vodi ka ispunjenju ovog uslova. Prednost je prisutna kad god se finansijska situacija preduzetnika poboljša kao rezultat intervencije države pod uslovima koji se razlikuju od uobičajenih tržišnih uslova. Konkretno, propisanim mjerama Uprave lokalnih javnih prihoda Opštine Nikšić, daje se prednost privrednim subjektima koji obavljaju privrednu djelatnost, a kojima je zbog epidemije koronavirusa zabranjen rad, kojima se umanjuje naknada shodno vremenu obavljanja djelatnosti.

Narušavanje konkurencije i uticaj na trgovinu između Crne Gore i drugih država - Svaka mjera koja može poboljšati konkurentan položaj privrednog društva u odnosu na ostale privredne subjekte s kojima je u konkurenciji, narušava ili prijeti da će narušiti tržišnu konkurenciju na tržištu.

U praktičnom smislu, narušavanje tržišne konkurencije u smislu člana 107 Ugovora o funkcionisanju Evropske unije, moguće je čim država dodijeli finansijsku prednost preduzeću u liberalizovanom sektoru u kojem to privredno društvo postoji, ili u sektoru u kojem bi mogla postojati tržišna konkurencija.

Državna pomoć može da naruši tržišnu konkurenciju čak i ako ne pomaže korisniku državne pomoći da se proširi i stekne nove tržišne udjele, već ako je, kao u ovom slučaju isplata subvencija dovoljna da država svojom intervencijom omogućava zadržavanje privrednog društva na tržištu, koje bi, u tržišnim uslovima bilo primorano da izađe sa tržišta. Dodatno, prednost dodijeljena preduzetniku koji djeluje na tržištu koje je otvoreno za tržišnu konkurenciju obično se smatra narušavanjem tržišne konkurencije i može uticati na trgovinu između Crne Gore i drugih država.

Državna pomoć po ovom osnovu, načelno je mogla narušiti konkurenciju u smislu pravila o kontroli državne pomoći.

NEZAKONITA POMOĆ

Nezakonita državna pomoć je pomoć koja je dodijeljena bez prethodne prijave ili prije odlučivanja Agencije o usklađenosti te pomoći sa Zakonom, definisano je članom 5. stav 2. Zakona.

Saglasno članu 10. stav 1. Zakona, radi utvrđivanja ili donošenja, odnosno dodjele individualne pomoći nadležni organ državne uprave, nadležni organ opštine i pravno lice koje upravlja i raspolaze sredstvima javnih prihoda i državnom imovinom prije dostavljanja predloga šeme donosiocu, odnosno donošenja akta o individualnoj državnoj pomoći Agenciji podnosi prijavu sa predlogom akta i drugom potrebnom dokumentacijom radi davanja mišljenja da li se na osnovu predloženog akta vrši dodjela državne pomoći, najmanje 60 dana prije planiranog datuma utvrđivanja, odnosno donošenja.

Akt o dodjeli državne pomoći se može prilikom donošenja, odnosno utvrđivanja, razmatrati samo uz ocjenu Agencije, propisano je Zakonom.

Dalje, članom 12. Zakona **zabranjuje se dodjela državne pomoći prije odlučivanja Agencije o usklađenosti državne pomoći sa Zakonom.**

Zakonom je uređeno postupanje Agencije u slučaju nezakonite državne pomoći, i Agenciji data mogućnost da naloži davaocu državne pomoći da dostavi podatke i informacije potrebne za ispitivanje usklađenosti državne pomoći sa Zakonom (tačka 2. dispozitiva ovog rješenja

Dakle, opština Nikšić je podnošenjem prijave državne pomoći na obrascu 1, zavedenim u Agenciji pod brojem: 05-430/21-136/1 od 16.02.2021.godine, Agenciji dostavila Odluku o mjerama podrške građanima i privrednim subjektima na teritoriji opštine Nikšić radi ublažavanja posljedica koronavirusa, broj:01-030-168 od 17.12.2020.godine, objavljena u „Službeni list Crne Gore, -opštinski propisi“, br.045/20 od 28.12.2020.godine, i kojom je propisano stupanje na snagu danom objavljivanja u Službenom listu Crne Gore.

Agencija je postupajući po navedenoj prijavi zatražila i dobila obavještenje Opštine Nikšić da je navedena Odluka stupila na snagu, te da je državna pomoć predviđena istom, realizovana/dodijeljena, i sve to prije odlučivanja Agencije o usklađenosti iste sa Zakonom.S obzirom na to da se državna pomoć smatra dodijeljenom danom donošenja pravnog osnova za dodjelu, te da je opština Nikšić bila u obavezi da sačeka odluku Agencije kojom se ocjenjuje usklađenost prijavljene šeme državne pomoći, prije nego što donese predmetnu šemu, u skladu sa zakonskom procedurom jeste pokretanje ispitnog postupka, kao i zabrana dodjele državne pomoći prije odlučivanja Agencije o usklađenosti državne pomoći sa Zakonom.

Procesno, ne postoji zakonska procedura koja bi regulisala ovakvu prijavu državne pomoći, na drugačiji način, izričito članom članom 12. Zakona **zabranjuje se dodjela državne pomoći prije odlučivanja Agencije o usklađenosti državne pomoći sa Zakonom**, kao i odredba da je nezakonita državna pomoć, pomoć koja je dodijeljena bez prethodne prijave **ili prije odlučivanja Agencije o usklađenosti te pomoći sa Zakonom, definisano je članom 5. stav 2. Zakona.** Postoji zakonska procedura prijave državne pomoći, koja je u ovom slučaju djelimično ispoštovana, Opština Nikšić je podnijela prijavu državne pomoći na propisanom obrascu 1, međitim nije sačekala mišljenje Agencije na dostavljene akte, već je realizovala pomoć predviđenu istom, tako je Agencija sprovela zakonsku proceduru i u svemu odlučila po Zakonu.

U skladu sa Zakonom Agencija može da naloži davaocu državne pomoći da dostavi podatke i informacije potrebne za ispitivanje usklađenosti državne pomoći sa Zakonom (tačka 2. dispozitiva ovog rješenja). Tačkom 2. dispozitiva ovog rješenja naloženo je opštini Nikšić privremena obustava dodjele državne pomoći (saglasno članu 23. Zakona).

U skladu sa članom 21. Zakona, Agencija je pozvala sve zainteresovane strane da dostave informacije i podatke značajne za odlučivanje (tačka 3. dispozitiva ovog rješenja). U skladu sa navedenim, odlučeno je kao u dispozitivu ovog rješenja.

UPUTSTVO O PRAVNOJ ZAŠTITI : Protiv ovog rješenja nije dozvoljena žalba, ali se može pokrenuti upravni spor tužbom kod Upravnog suda u roku od 20 dana od dana prijema rješenja.

ČLAN SAVJETA

Jovana Tošković

ČLAN SAVJETA

Novo Radović

Dostaviti:

- opština Nikšić, Njegoševa 18. 81400 Nikšić
- u spise predmeta,
- a/a.